

Nazwa przedmiotu: Improwizacja z elementami czytania partytur		Rok akademicki
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot: Wydział Edukacji Muzycznej, Chóralistyki i Rytmiki		2020/2021 2021/2022 2022/2023
Nazwa kierunku: Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej		
Forma studiów: stacjonarne I st	Profil kształcenia: ogólnoakademicki (A)	Status przedmiotu: obieralny
Specjalność: Rytmika		Rok I-II/ semestr I-IV
Język przedmiotu: polski	Forma zajęć: wykład	Wymiar zajęć: 30 godzin
Koordinator przedmiotu	Kierownik Katedry Rytmiki i Improwizacji Fortepianowej Prowadzący przedmiot: ad. dr Agnieszka Widlarz, wykł. Małgorzata Bisińska-Pawińska, as. Marta Bogusławska, mgr Tomasz Pawłowski	
Cele przedmiotu	Kształtowanie i doskonalenie umiejętności improwizatorskich; rozwijanie twórczych i odtwórczych dyspozycji w grze fortepianowej (m.in. szybkość i wielotorowość myślenia, oryginalność i wyobraźnia twórcza); doskonalenie środków wykonawczych (literatura muzyczna od baroku do kierunków współczesnych); rozwijanie pamięci muzycznej; przygotowanie do wykorzystania nabytej wiedzy i umiejętności w aranżacji muzycznej.	
Wymagania wstępne	Posiadanie umiejętności czytania nut w kluczu wiolinowym i basowym; posiadanie słuchu muzycznego; granie na fortepianie w zakresie umiejętności pozwalającej na swobodne improwizowanie; posiadanie elementarnej umiejętności improwizacji fortepianowej; umiejętność zaaranżowania prostych melodii na fortepianie; umiejętność stosowania w praktyce zasad teorii muzyki, szczególnie w zakresie harmonii; posiadanie elementarnej umiejętności transpozycji; umiejętność korzystania z literatury specjalistycznej	

Kod efektu	PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ	Przypisanie do efektów specjalnościowych (kierunkowych)
------------	--	---

w zakresie WIEDZY (W)		
1	Zna podstawowy repertuar związany ze specjalnością rytmika.	W1
2	Zna w stopniu podstawowym problematykę budowy fortepianu.	W5

w zakresie UMIEJĘTNOŚCI (U)		
3	Tworzy własne koncepcje artystyczne w zakresie improwizacji fortepianowej w metodzie Dalcroze'a i dysponuje umiejętnościami muzycznymi potrzebnymi do ich wyrażenia.	U1
4	Zna i wykonuje reprezentatywny repertuar związany ze specjalnością rytmika.	U2
5	Opanował efektywne techniki ćwiczenia na fortepianie w zakresie pozwalającym na samodzielną pracę w zakresie improwizacji fortepianowej.	U5

w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH (K)		
6	Doskonali swój muzyczny warsztat wykonawczy i pogłębia wiedzę teoretyczną i praktyczną w zakresie improwizacji fortepianowej.	K1
7	Zajmuje krytyczne stanowisko w odniesieniu do własnych produkcji artystycznych w zakresie improwizacji fortepianowej oraz do produkcji artystycznych innych osób.	K4

TREŚCI PROGRAMOWE

Semestr	Liczba godzin
<p>Semestr I</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Melodia ludowa w transpozycji sekundowej i tercjowej - śpiew z jednoczesnym akompaniamentem – aranżacja łatwych melodii ludowych 2. Aranżacja piosenki dziecięcej – kompozycja akompaniamentu do znanych piosenek 3. Modelowanie interwałowe - improwizacja w „stylach” i technikach XX wieku do podanego modelu i w określonym charakterze - aperiodyczne, kontrastowe, z zastosowaniem techniki wibracyjnej – sonoryzm, punktualizm 4. Improwizacja w stylu klasycznym – redukcja i wzbogacanie tekstu nutowego; tematem muzycznym może być klasyczna miniatura fortepianowa, własna kompozycja utrzymana w stylu, ćwiczenia ośmiotaktowe Czernego itp. 5. Gra a’vista na 2 ręce 6. Ćwiczenia orientacji na klawiaturze – granie trójdźwięków i czterodźwięków ze zmianą przewrotów i pozycji 7. Melodia ludowa w transpozycji sekundowej i tercjowej - śpiew z jednoczesnym akompaniamentem - tworzenie akompaniamentów do tańców regionalnych takich jak Koziorajka, Konik kurpiowski, Wiwat wielkopolski, Krzyżyk- kurpiowski, Grozik, Moja Maryneczka, Marynia, Lasowiak, Czyżyk, Miotlarz, Kaczok, Gąsior, Nenka, Szewc, Klepany, Polka tramlanka, Trojak itp 8. Fortepianowe opracowanie piosenek dziecięcych – kompozycje (na głos z fortepianem) do wybranych tekstów 9. Modelowanie interwałowe - improwizacja w „stylach” i technikach XX wieku do podanego modelu i w określonym charakterze - periodyczne, metryczne ze szczególnym uwzględnieniem folklorystyki lub neoklasycyzmu 10. Improwizacja w stylu klasycznym - opracowania wariacyjne tematu w oparciu o tekst nutowy 11. Gra a’vista na 4 ręce 12. Ćwiczenia orientacji na klawiaturze – granie trójdźwięków i czterodźwięków w transpozycji chromatycznej i o każdy interwał 	<p>7,5</p>
<p>Semestr II</p> <ol style="list-style-type: none"> 13. Aranżacja tańców – Polka i Krakowiak 14. Aranżacja podanej piosenki 15. Improwizacja polifonizująca w stylu barokowym w tonacji wylosowanej do 4 znaków przykluczowych np.: preludium 16. Standardy jazzowe – prosta aranżacja na bazie podanych oznaczeń funkcyjnych 17. Improwizacja w stylu klasycznym z zastosowaniem rotacji i figuracji, ze zmianami gęstości współbrzmień i zmianami pozycji akordów figurowanych, z uwzględnieniem progresji i zbieżności modulacyjnych w wylosowanej tonacji do 4 znaków przykluczowych - krótka etiuda 18. Ćwiczenia orientacji na klawiaturze – kadencja mała w układzie skupionym we wszystkich przewrotach i pozycjach w 12 majorowych i minorowych tonacjach 19. Aranżacja tańców - Marsz i Walczyk 20. Aranżacja podanej piosenki – w transpozycji sekundowej lub tercjowej 21. Improwizacja polifonizująca w stylu barokowym w tonacji wylosowanej do 4 znaków z zastosowaniem swobodnej imitacji, z ozdobnikami 22. Standardy jazzowe – aranżacja na bazie podanych oznaczeń funkcyjnych w różnych stylach i formach jazzowych 	<p>7,5</p>
<p>Semestr III</p> <ol style="list-style-type: none"> 23. Improwizacja w stylu klasycznym z zastosowaniem rotacji i figuracji, ze zmianami gęstości współbrzmień i zmianami pozycji akordów figurowanych, z uwzględnieniem progresji i zbieżności modulacyjnych w wylosowanej tonacji do 4 znaków przykluczowych w formie ABA’ 24. Ćwiczenia orientacji na klawiaturze – kadencja wielka doskonała w układzie 	<p>7,5</p>

<p>skupionym we wszystkich przewrotach i pozycjach w 12 majorowych i minorowych tonacjach</p> <p>25. Aranżacja tańców – Kujawiak</p> <p>26. Bas cyfrowany – aranżacja miniatur w stylu barokowym na śpiew z towarzyszeniem fortepianu</p> <p>27. Improwizacja w stylu klasycznym z zastosowaniem rotacji i figuracji, ze zmianami gęstości współbrzmień i zmianami pozycji akordów figurowanych, z uwzględnieniem progresji i zbroczeń modulacyjnych w formie rondo w wylosowanej tonacji do 4 znaków przykluczowych</p> <p>28. Improwizacja w stylu neoklasycznym w podanym charakterze</p> <p>Semestr IV</p> <p>29. Aranżacja piosenek na głos i zespół dowolnych instrumentów</p> <p>30. Ćwiczenia orientacji na klawiaturze – podstawowe progresje niemodulujące</p> <p>31. Aranżacja tańców – Oberek</p> <p>32. Bas cyfrowany – aranżacja miniatur w stylu barokowym na instrument solowy z towarzyszeniem fortepianu</p> <p>33. Improwizacja w stylu klasycznym z zastosowaniem rotacji i figuracji, ze zmianami gęstości współbrzmień i zmianami pozycji akordów figurowanych, z uwzględnieniem progresji i zbroczeń modulacyjnych w formie dowolnej z wyeksponowaniem swoich umiejętności pianistycznych w wylosowanej tonacji do 7 znaków przykluczowych</p> <p>34. Improwizacja w stylu neoklasycznym w podanym charakterze i formie</p> <p>35. Kompozycje - miniatury na zespół dowolnych instrumentów</p> <p>36. Ćwiczenia orientacji na klawiaturze – modulacje</p>	7,5
<p>UWAGI: Rozkład godzin jest potrzebnych na realizację konkretnych zagadnień /tematów bardzo zindywidualizowany, zależy od potrzeb i możliwości każdego studenta.</p>	30

Metody kształcenia	
<p>1. Wykład problemowy</p> <p>2. Wykład z prezentacją praktyczną</p> <p>3. Praca z tekstem nutowym</p> <p>4. Praca indywidualna, rozwiązywanie zadań</p> <p>5. „Burza mózgów”</p>	
Weryfikacja efektów uczenia się	
Metody weryfikacji	Nr efektu ¹

¹ odnosimy się do uprzednio sformułowanych przez nas efektów uczenia się

1. Kolokwium - Ocena wykonania zadań zawartych w programie przewidzianym na zadany semestr	1-7
2. Egzamin – Ocena wykonania zadań zawartych w programie przewidzianym na dany semestr	1-7

Korelacja efektów uczenia się z treściami i metodami kształcenia oraz metodami ich weryfikacji²			
Nr efektu uczenia się	Treści kształcenia	Metody kształcenia	Metody weryfikacji
1	1-36	1-5	1,2
2	1-36	1-5	1,2
3	1-36	1-5	1,2
4	1-36	1-5	1,2
5	1-36	1-5	1,2
6	1-36	1-5	1,2
7	1-36	1-5	1,2

Warunki zaliczenia
Obecność na zajęciach, realizacja pełnego programu przewidzianego na dany semestr.
Uczestnictwo w audycji improwizacji fortepianowej oraz w innych imprezach/koncertach organizowanych przez Katedrę w środowisku UMFC oraz poza nim, w tym również oparte na działaniach zespołowych (improwizacja na dwa fortepiany).

Literatura podstawowa
M. Pokrzywińska, Progresje W. K. Olszewski, Podstawy harmonii we współczesnej muzyce jazzowej i rozrywkowej M. Schmitz, Utwory na cztery ręce M. Woźny, Nasze tańce i piosenki Sz. Eszteni, Wybrane melodie ludowe (rękopis) W. Lutosławski, Bukoliki, Melodie ludowe Wybrane utwory J.S. Bacha, oraz innych kompozytorów epoki baroku Wybrane sonaty klasyczne Dziecięca literatura fortepianowa (zbiory drobnych utworów o charakterze ilustracyjnym)
Literatura uzupełniająca
W. K. Olszewski, Sztuka aranżacji w muzyce jazzowej

² należy podać numer efektu uczenia się, numery odpowiednich zakresów treści kształcenia oraz przyporządkować im metody kształcenia i weryfikacji (podać numery)

Kalkulacja nakładu pracy studenta potrzebnej do osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się (w godz.)	
Zajęcia dydaktyczne – godziny kontaktowe	30
Przygotowywanie się do zajęć	15
Praca z literaturą	10
Konsultacje	-
Przygotowywanie się do prezentacji/koncertu	-
Przygotowywanie się do egzaminu, zaliczenia	5
Inne	-
Łączny nakład pracy studenta w godz.	60
Liczba punktów ECTS	2

Rok	I		II		III	
Semestr	I	II	III	IV	V	VI
Punkty ECTS	0,5	0,5	0,5	0,5		
Liczba godzin w tygodniu	0,5	0,5	0,5	0,5		
Rodzaj zaliczenia	zaliczenie	zaliczenie	zaliczenie	kolokwium		
Możliwości kariery zawodowej						
Po ukończeniu cyklu nauczania student jest przygotowany w zakresie improwizacji fortepianowej do pracy w szkole muzycznej I stopnia oraz do podjęcia studiów II stopnia.						

Data	Kto modyfikował	Czego dotyczy modyfikacja
7.12.2019	Dr Agnieszka Widlarz	Aktualizacja
11.10.2020	Dr hab. Magdalena Stępień	j. w.
27.10.2021	Prof. dr hab. W. Tchórzewska-Kapała	Aktualizacja karty, dostosowanie zgodności z harmonogramem
29.10.2022	j. w.	Aktualizacja karty

SPOSÓB REALIZACJI I WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ ZOSTAŁY DOPASOWANE DO SYTUACJI EPIDEMIOLOGICZNEJ WEWNĘTRZNYMI AKTAMI PRAWNYMI UCZELNI

